

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛІДЕРСЬКІ ЯКОСТІ СУЧАСНОГО НАУКОВЦЯ

Рівень освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика
Протокол № 1 від “29” серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	<u>Лідерські якості сучасного науковця</u>
Освітня програма	<u>Освітні, педагогічні науки</u>
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	<u>011 Освітні, педагогічні науки</u>
Галузь знань	Галузь 01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	Курс 2 . семестр 3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 20 год. Семінарські заняття – 10 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська з запрошенням відомих лідерів,
Посилання на сайт дистанційного навчання	Синхронна комунікація відбувається згідно розкладу занять - стаціонарно або дистанційно – на платформах Zoom, вхід у яку є доступний у е-розкладі. https://www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

сприяння виявленню та набуттю лідерських якостей здобувачів вищої освіти, формування компетентнісного підходу, здатності працювати у команді; оволодіння практичними інструментами прийняття індивідуальних та групових рішень, організації ефективної команди та розподілу ролей науковця, управління командою як.

Завдання:

- вироблення компетентностей розпізнавання лідерських якостей
- здатність аналізувати і критично сприймати команди і лідерів;
- основи взаємодії і спілкування особистості у малій групі;

Знати:

- індивідуально-психологічні властивості та якості особистості як суб'єкта наукової діяльності, що сприяють самореалізації і професійній успішності;
- вплив функціональних станів працівника на процес та результати діяльності;
- діалогічні форми спілкування у спільній діяльності;
- існуючі та / або створювати (за потреби) нові теоретичні моделі та підходи до аналізу й інтерпретації одержаних результатів наукового дослідження.

Вміти:

- як ініціювати, планувати та організовувати наукове пізнання психологічних явищ;
- як виявляти здатність до прийняття та оцінки нових ідей; специфіки та вікової динаміки наукової творчості; уміти:
- критично і системно оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових розвідок;
- полілогічно взаємодіяти із широкою науковою спільнотою та громадськістю з проблематики дослідження;
- проявляти вміння наукових комунікацій в організаціях і наукових спільнотах різного типу;
- демонструвати здатність спілкуватися з представниками наукових спільнот різного типу;
- продуктивно працювати в команді, відігравати за потреби провідну роль в організації командної роботи, у тому числі, у міжнародній та мультикультурній групі;
- виявляти навички конструктивної міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді; • ініціювати, організовувати та проводити наукову дискусію з науковцями, у тому числі, з

міжнародних і мультикультурних груп.

• здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел на основі сучасних методологій наукової діяльності та інформаційнокомунікаційних (цифрових) технологій;

Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти/педагогіки у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і вдосконалення нових цілісних знань та фахової практики.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до оволодіння загальнонауковими компетентностями.

ЗК 2. Здатність до розуміння предметної галузі, професійної діяльності зі спеціальності, генерування нових ідей при розв'язанні дослідницьких завдань.

ЗК 4. Здатність планувати і здійснювати дослідницьку й інноваційну діяльність, вирішувати науково-дослідницькі проблеми.

ЗК 7. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, виявляти власну світоглядну позицію щодо отриманої інформації.

ЗК 8. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у ЗВО, наукових структурах.

Спеціальні (фахові компетентності)

СК 1. Володіння знаннями у сфері освіти/педагогіки, зокрема про її основні концепції, методики, технології; розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань про систему освіти; оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

СК 2. Здатність аналізувати, систематизувати й узагальнювати результати наукових досліджень у сфері освіти/педагогіки. досягати наукових результатів, що репрезентують нові знання.

СК 3. Здатність до застосування новітніх теорій, технологій і методів науково-педагогічного дослідження для розв'язання комплексних проблем у сфері освіти/педагогіки.

СК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії, до вибору стратегії спілкування, готовність працювати в команді.

СК 8. Здатність до професійного самовдосконалення.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Здатність забезпечити концептуальні та методологічні знання в галузі освіти/педагогіки і на дотичних міждисциплінарних напрямках, володіти спеціалізованими вміннями/навичками, необхідними для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності.

ПРН 4. Знати систему організації освітнього процесу в закладі вищої освіти.

ПРН 5. Уміти започатковувати, планувати, реалізувати і коригувати послідовний процес наукового дослідження, демонструвати дослідницькі навички в галузі освіти/педагогіки.

ПРН 6. Уміти розробляти комплексні наукові проекти у галузі освіти/педагогіки та кваліфіковано реалізувати їх.

ПРН 7. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освітніх, педагогічних наук та дотичних міждисциплінарних напрямів за допомогою сучасних інструментів і технологій пошуку, спеціалізованих баз даних та інформаційних систем.

3. Структура курсу

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	Освітні, педагогічні науки	2	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	Практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Психологічна система лідерства. Поняття, основні категорії. Роль лідера в глобальному світі та на мікрорівні. Сучасне бізнес-середовище, внутрішня та зовнішнє середовище організації. Задачі лідера. Лідерство та прийняття рішень. Теорія Х та теорія Y. Щоденне лідерство. Організаційне лідерство. Приклади успішних лідерів-науковців	2		8
Тема 2. Особистість науковця-лідера. Експертне, емоційне та ситуаційне в науковцеві. Віртуальне лідерство. Трансформаційні та транзакційні лідери. Психотип науковця-лідера. Формування лідерських якостей науковцязасобами командної діяльності. Редизайн лідерства.	2	2	8
Тема 3. Лідерство та прийняття рішень. Умови прийняття рішень: визначеність, невизначеність, ризик та конфлікт. Дерево рішень. Евристичні методи прийняття рішень. Ефект якоря, боротьба з якорями. Рамкування. Творче прийняття рішень, креативність і лідерство. Технології формування лідера у процесі наукової підготовки.	2	2	8
Тема 4.. Психологія наукового співтовариства. Особливості групового прийняття рішень. Втрати процесу. Проблема складу групи. Проблема участі у науковому товаристві. Властивості групи. Негативні ефекти в групі. Методики розроблення групового рішення. Метод Дельфі. Ефекти групового прийняття рішень.	4	2	8
Тема 5. Науково-дослідна діяльність як діяльність малих груп. Підходи до визначення малих груп. Основи відмінності між командою та групою. Принципи організації командної роботи. Цілі та ролі в команді. Психологічні явища в команді. Різновиди команд. Формування команди зі своїх та зовнішніх співробітників. Фактори ефективного досягнення цілей при формуванні команди.	2	2	8
ТЕМА 6. Розподіл ролей в команді Дві основні ролі в команді. Принципи розподілу ролей в команді. Ролі в команді за Річардом Дафтом. Фактори, що визначають ролі в команді. Психологічні типи. Теорія командних ролей Реймонда Белбіна. Зміна ролей. Типи команд.	2	1	8
ТЕМА 7. Життєвий цикл команди Психологічна сумісність в команді. Основні етапи функціонування команди. Стадії розвитку команди.	2		8
Тема 8. Мотивація та ефективне управління лідером Закон ефекту. Теорія очікування. Форми керівництва командою. Переговори як інструмент вирішення конфлікту. Моніторинг	4	1	4

ефективності команди. Стили управління персоналом. Технології управління людськими ресурсами.			
Загалом	20	10	60

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
	Максимальна кількість балів
Семінари дискусії	10
Підготовка портфоліо, самопрезентації	10
Участь в обговоренні-дискусії (групові та парні)	10
КСР, виконання ситуативних вправ, кейсів, фасилітація	10
Тренінги в активному режимі, командна робота	10
Екзамен (Тести або створення спільного проекту)	50
Максимальна кількість балів	100

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<p>1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: <i>навч.-метод. посіб.</i> / Стинська В.В., Прокопів Л.М., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стражнікова І.В., Ковальчук В.М., Салига Н.М. [за заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів]. Івано–Франківськ, 2021. 430 С.</p> <p>2. Бондарчук О.І., Нежинська О.О. Лідерство у діяльності керівника освітньої організації. К., 2017, 36 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/709755/1/%D0%A1%D0%BF%D0%B5%D1%86%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81_%D0%B2%20%D0%95%D0%91.pdf</p> <p>3. Лідерство та команда в публічному управлінні: конспект лекцій для студ. спец. 281 «Публічне управління та адміністрування» денної форми навчання. Суми, 2020, 175 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/</p> <p>4. Онлайн-курс "Foundations of Everyday Leadership". URL: http://www.coursera.org/learn/everyday-leadership-foundation</p> <p>5. Онлайн-курс «ДНК лідерів». URL: http://leader.ed-era.com/</p> <p>6. Онлайн-курс "Leading High-Performing Teams". URL: http://courses.edx.org/courses/course-v1:UQx+BUSLEAD3x+2T2019/course/</p> <p>7. Стинська В, Прокопів Л. Технології формування лідера у процесі професійної підготовки викладача ЗВО. <i>Освітні обрії</i>. 2021. 1(52). С. 115-118.</p> <p>1. Стинська В., Прокопів Л., Серман Л. «Soft skills» у практиці підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти. <i>Гірська школа українських Карпат</i>. 2021. № 24. С.100-104.</p> <p>8. Таранюк К. В., Кобушко Я.В. Онлайн-курс "Foundations of Everyday Leadership". URL: http://www.coursera.org/learn/everyday-leadership-foundation</p> <p>9. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник. Харків, 2017, 100 с. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/31806/1/Romanovskyi_Teoriia_i_praktyka_formuvannia%20lidera_2017.pdf</p> <p>Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник. Харків, 2017, 100 с. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/31806/1/Romanovskyi_Teoriia_i_praktyka_formuvannia%20lidera_2017.pdf</p> <p>10. Чепіль М. Прокопів Л. Формування лідерських якостей майбутнього викладача закладу вищої освіти засобами командної діяльності. <i>Актуальні питання гуманітарних наук</i>. 2021. Вип 36, том 3, С. 356 -361 http://www.apfn-journal.in.ua/archive/36_2021/part_3/45.pdf</p> <p>11. Штогрин О., Прокопів Л. Основні підходи до розуміння лідерських якостей майбутнього викладача ЗВО. Бюлетень кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені</p>	

6. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика, вул. Бандери, 1 каб.510. (0342) 57-00-11 , https://kpibs.pnu.edu.ua kstuparyka@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Прокопів Любов Миколаївна Запрошені викладачі, організація командних вебінарів.
Контактна інформація викладача	liubov.prokopiv@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Загальні морально-етичні принципи та правила поведінки осіб, що навчаються та працюють в університеті визначаються Кодексом честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості освітнього процесу визначається Положенням про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <i>URL:</i> https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Відпрацювання занять відбувається у системі d-learn. <i>URL:</i> https://d-learn.pnu.edu.ua .
Неформальна освіта	Перезарахування результатів неформальної освіти відбувається згідно Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) <i>URL:</i> https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna-osvita.pdf .

Викладач

Любов Прокопів